

Høringsoplæg til udviklingsplan 2011 for bibliotek.dk

Indhold

Høringsoplæg til udviklingsplan 2011 for bibliotek.dk	1
Indsatsområde A: Brugerfaciliteter	3
Tema A01: Brugergrænsefladen	3
Der er løbende fokus på optimering af brugergrænsefladen.	3
Projekt A01 Brugergrænsefladen tilpasses facetter	3
Projekt A01 Nye søgesider til lydbøger og spil?.....	3
Tema A02: Søgning	3
Projekt A02: Stavehjælp udvidelse??	3
Tema A03: Adgang til mere indhold – helst digitalt	3
Projekt A03: Søg videre på nettet.....	4
Tema A04: Visning af poster	4
Projekt A04: Værkvisning – flere data på værkniveau	4
Tema A05: Bestil – set med brugerens øjne	4
Projekt A05: Åbne biblioteker - "Get it" (her&nu-muligheder) – indmeld ukendt låner ..	4
Projekt A05: Bestilling ukendt materiale. Foranalyse.....	4
Projekt A05: Følg min bestilling	4
Tema A06: Inspiration, sociale teknologier og personalisering	5
Projekt A06: Flere muligheder efter login: huskeliste m.m	5
Projekt A06: Gem alle mine lån	5
Tema A07: Andre funktionaliteter	5
Projekt A07: Find nærmeste bibliotek - Vis biblioteker der har åbent nu	6
Projekt A07: Referencesystemer – udvidelse.....	6
Indsatsområde B: Samspil og infrastruktur	6
Tema B01: Samspil med bibliotekssystemer.....	6
Projekt B01: Bibliotek.dk – vis det lokale før det nationale.....	6
Tema B02: Samspil med tjenester udenfor bibliotekerne	6
Projekt B02: Bibliotek.dk-services på borger.dk	6
Tema B03: Bestil – set med bibliotekernes øjne.....	6
Projekt B03 Lånerstatus, betal gebyrer m.m. via bibliotek.dk	7
Projekt B03: Advarsel ved "dobbelbestillinger". Notat.	7
Tema B04: Andre platforme – herunder mobile teknologier.....	7
Indsatsområde C: Brugerundersøgelser	7
Tema C01: Årlig generel brugerundersøgelse	7
Projekt C01: Brugerundersøgelse efterår 2011.....	7

Indledning

Udviklingsplan for 2011 sendes hermed til offentlig høring. Udviklingsplan 2011 for bibliotek.dk bygger på Strategi for bibliotek.dk af 9. september 2007. 29. november 2010 er frist for kommentarer, som sendes via mail til post@bibliotekogmedier.dk med emnefelt bibliotek.dk 2011. Mere uformelle kommentarer kan afleveres på profblog.bibliotek.dk.

Resultater fra brugerundersøgelsen som blev gennemført i september og oktober er brugt i udarbejdelsen: http://www.danbib.dk/docs/Brugersurvey_2010.pdf

Udviklingen af bibliotek.dk sker ikke i et tomrum, men hænger sammen med hvad der sker i biblioteksverdenen – både teknisk, biblioteksfagligt og politisk. Rapporten "Folkebibliotekerne i Videnssamfundet" lægger op til udvikling af *Danskernes Digitale Bibliotek*. Den politiske proces er i gang og i sagens natur vil resultatet næppe kunne undgå at have en markant indflydelse på udviklingen af bibliotek.dk. Danskernes Digitale Bibliotek (DDB) er meget mere end en brugergrænseflade – og bibliotek.dk er en af flere byggesten i DDB. Udviklingen af bibliotek.dk i 2011 skal ses i dette lys. Det betyder ikke at udviklingen skal sættes i stå – men at forholdene kan ændre sig i årets løb. Behandlingen af udviklingsplan 2011 sker derfor efter samme koncept som de foregående år.

Udviklingsplan bibliotek.dk 2011 er opdelt efter områder:

- Indsatsområde A: Brugerfaciliteter
- Indsatsområde B: Samspil og infrastruktur
- Indsatsområde C: Brugerundersøgelser

Hvert af indsatsområderne er delt op i et antal temaer – og for hvert af disse temaer aftales et antal projekter. Nogle temaer har foreløbigt ikke tilknyttet konkrete projekter.

Der forventes i 2012 at være ca. 3 mio. kr. til rådighed for udvikling af bibliotek.dk.

2010

Større projekter der er lavet i 2010 eller bliver lavet i 4. kvartal 2010:

- Ny brugergrænseflade: bl.a. Bogsøgeside, ny visning, bestil fra kort format, Share m.m.
- Nyt bestilsystem bag bibliotek.dk.
- Reservér i lokalkatalog vha NCIP – for brugeren: uden skift til anden grænseflade.
- Ny introduktionsfilm
- Mobil grænseflade: status, forny og annullér, søg og reservér klar inden årets udgang.
- WAYF og NemId.
- Nye poster: BibZoom, Færøske Byarbokasavnid
- Skift til andet favoritbibliotek (på bestil trin 3)
- Bestil værk fra kurv

Indsatsområde A: Brugerfaciliteter

Området omfatter alle søgefunktioner, visning, links, bestilling set fra brugerens side og hjælp til disse funktioner. Der skal fortsat arbejdes med at brugeren hjælpes videre uanset om han kun har vage forestillinger om hvad han ønsker, kun har få data at gå videre med, ikke staver særlig godt – eller ved præcist hvad han søger. Bestillingsprocessen optimeres så den er enkel og ligetil for brugeren uanset hvor det valgte materiale findes, og materialet når til brugeren så hurtigt som muligt.

Området omfatter desuden faciliteter som brugeren aktivt melder sig til eller anvender til personlige formål, fx diverse sociale teknologier, referencesystemer, feeds, personalisering og single sign-on.

Tema A01: Brugergrænsefladen

Der er løbende fokus på optimering af brugergrænsefladen.

Projekt A01 Brugergrænsefladen tilpasses facetter

Der skal laves en søgeside med "én-bokssøgning" (som giver mere mening når facetter kan vises) – og søgeresultatsiderne skal udvides med facetvisning

Projekt A01 Nye søgesider til lydbøger og spil?

Specialsiderne bruges meget, og både brugere og bibliotekarer har ønsket en specialside til lydbøger. Nogle har også spurgt til en specialside for spil. Specialsiderne gør det lettere for brugerne at vælge det, de ikke selv kan udtrykke. Specialsiderne omfatter også netversioner af materialerne (som med musik, film, noder).

Tema A02: Søgning

Der er løbende fokus på videreudvikling af søgning, og det er hensigten løbende at give bedre muligheder for brugerne.

Udviklingen af søgefaciliteterne hænger nøje sammen med udviklingen af disse i DanBib og OLS-projektet og er ofte samfinansieret med DanBib-udviklingen.

Projekt A02: Stavehjælp udvidelse??

Projekter er undervejs i 2010 så det er svært at vurdere om der er brug for mere. Men det vil blive vurderet løbende.

Andre projekter som kan overvejes i løbet af 2011:

- Søgning kun på materialer for voksne (et hyppigt ønske fra brugerne – til gengæld er datagrundlaget for at lave det endnu begrænset).
- Søgning kun på gratis netdokumenter (afgrænsningsmulighed på netdokumentsiden og evt. også alm. søg) (søgbarhed er undervejs – nås muligvis i 2010)

Tema A03: Adgang til mere indhold – helst digitalt

Digitalt indhold og smagsprøver fra bøger, film, musik, indholdsfortegnelser etc.

Brugerundersøgelserne viser interesse for at få alt materiale i digital form – eller som minimum smagsprøver fra indholdet i bøger, artikler, noder, musik- eller film. En forudsætning er ofte en national løsning med adgang til fuldtekst.

Projekt A03: Søg videre på nettet

Der udvides med flere muligheder for at videresøge på fx emner eller titler. Nye kilder, fx mere emneorienterede, inddrages løbende. Der arbejdes så vidt muligt ud fra Semantisk web.

Samfinansieret med DanBib.

Tema A04: Visning af poster

Der er løbende opmærksomhed på at sikre den mest mulige optimale visning for brugerne.

Projekt A04: Værkvisning – flere data på værkniveau

For at øge overskueligheden for brugeren arbejdes der med at så mange data som muligt og især links kan flyttes fra udgaveniveau til værkniveau eller "underværk-niveau" (fælles for alle udgaver inden for én materialetype), fx links til Søg videre på nettet, anmeldelser, Noget der ligner etc.

Andre projekter på området:

- Se værk på andre sprog. I dag omfatter værkvisningen kun ét sprog, men i nogle tilfælde vil et link til at søge værket på andre sprog være brugbart. Det vil typisk være muligt at lave fra en dansk udgave til udgaver på i hvert fald originalsproget, men i mange tilfælde også fra den originale udgave til andre sprog.

Tema A05: Bestil – set med brugerens øjne

Der er løbende opmærksomhed på at sikre brugerne optimale muligheder for at bestille.

Projekt A05: Åbne biblioteker - "Get it" (her&nu-muligheder) – indmeld ukendt låner

Når "Åbne biblioteker" er vedtaget og under implementering i biblioteker og bibliotekssystemer, kan der laves diverse projekter i bibliotek.dk

Projekt overført fra 2010.

Projekt A05: Bestilling ukendt materiale. Foranalyse

Notatet bruges som grundlag for en åben diskussion (som indgår i projektet) om forskellige mulige modeller. Projektet er overført fra 2010 fordi der ikke har været plads til alle planlagte projekter i 2010. I første omgang laves en analyse af 0-hit-loggen for at se hvilke tiltag der faktisk vil hjælpe på de mest hyppige årsager til 0-hit. Løsningen kunne også være indførelse af near-match til supplerung af exact-match.

Projekt A05: Følg min bestilling

Ønske om at kunne følge sin bestilling på samme måde som når man bestiller via nettet og kan se hvor langt bestillingen er. Ønsket begrundes bl.a. i at fjernlån ikke straks dukker op i lokalsystemets lånerstatus.

Projektet er overført fra 2010 fordi der ikke har været plads til alle planlagte projekter i 2010. Kræver at lokalsystemerne kan returnere bestil-id (det gør de ikke i dag)

Tema A06: Inspiration, sociale teknologier og personalisering

Der er i 2010 implementeret rating, omtaler (bibliotek.dk-løsning) og en driftsversion Andre-der-har-lånt (generel webservice).

Dette videreføres i 2011 bl.a. med videreudvikling af:

Brugerskabte data: Implementering af den nationale løsning for brugerskabte data (driftsstart udskudt til 2011), samarbejde om videreudvikling af den nationale løsning, opbygning af personlige profilmuligheder m.v.

Brugerspor: Videreudvikling af brugen af Andre der har lånt, fx kombinationer med personlige profiler osv.

Andre muligheder for at udvikle faciliteter ud fra opsamlede data om brugeradfærd holdes under opsig.

Personalisering: Løbende udvikling af mulighederne via "Mit bibliotek.dk".

Projekt A06: Flere muligheder efter login: huskeliste m.m

I 2010 er det blevet muligt at gemme i huskeliste og gemme favoritsøgninger (via Min kurv/Mine søgninger).

I 2011 arbejdes videre med brugernes mulighed for at eksponere et antal titler som en liste med en titel, en kommentar og en forfatter. Der skal overvejes om der kan ske en særlig markering af faglige lister hvis det er en universitetsansat lærer etc. som er forfatter. Se funktionen i Worldcat.org

Projekt A06: Gem alle mine lån

I brugerundersøgelsen er der et stigende antal ønsker om "Gem alle mine lån".

Hvis noget sådant skal laves, skal det vel være en generel, national service. Brugeren siger i sit lokalsystem ja tak til at få gemt sine lån i en central database fx med NemID-adgang. Denne kan så bruges af bibliotek.dk og det lokale system (kun det brugeren har sagt eksplicit ja til) i deres huskeliste. Placeres i en kurv, hvor brugeren selv kan rydde op. Hvis det skal fremmes, skal der startes med en forundersøgelse der leverer et notat.

Projekt A06: Se nye materialer

For den trænede bruger er der mulighed for at lave egne feeds på områder der ønskes overvåget. Der kan også anvendes en oversigtsside med præfabrikerede feeds http://bibliotek.dk/rss_nye_titler.php.

Men der er ikke en let måde at se danske nyudgivelser inden for de vigtigste materialetyper bøger, film og musik.

Det kunne laves ved en visning af titler (randomiseret visning med forsider) inden for de tre områder fx fra den sidste måned – og kun de titler, som er bedømt som biblioteksrelevante. Inden for bøger evt. kun dem som markeres som "ekspres" (udvalgte, meget aktuelle bøger).

Fx med link til disse nyhedsoversigter fra siderne for bøger, film og musik.

Tema A07: Andre funktionaliteter

Projekt A07: Find nærmeste bibliotek - Vis biblioteker der har åbent nu

Forbedring af mulighederne for at finde det rette bibliotek i enhver situation undersøges – evt. som muligheder i VIP som webservice som står til rådighed for andre services og platforme.

Foreslås som en generel webservice, så den ikke kun kan bruges af bibliotek.dk, men af alle.

Projekt A07: Referencesystemer – udvidelse

Word har nu en funktion under Referencer hvor man kan hente referencer med Z39.50.

Det bør være muligt at hente referencer fra bibliotek.dk til Word.

Zotero – gratis referencesystem – referencer skal kunne hentes fra bibliotek.dk

Indsatsområde B: Samspil og infrastruktur

Omfatter infrastrukturprojekter og interoperabilitet – funktioner, moduler og anden udvikling som fremmer den gnidningsløse integration af forskellige services – lokale og nationale.

En del af disse vil være samfinansieret med DanBib.

Endvidere indeholder området bibliotek.dk-tilgængelighed fra andre sites, fx borger.dk, Facebook, søgemaskiner etc.

Det er løbende hensigten at sikre at udvikling i bibliotek.dk regi kan genbruges i lokale systemer, jf. OLS - Open Library Strategy udvikling af DanBib i en serviceorienteret arkitektur. Derfor vil der være bibliotek.dk-projekter til afklaring heraf, mens implementering og drift vil være på kommercielle vilkår som DanBib projekter.

Tema B01: Samspil med bibliotekssystemer

Det skal løbende vurderes om udvikling i bibliotek.dk regi kan genbruges i lokale systemer og samspillet i bibliotek.dk med de lokale systemer er der løbende opmærksomhed på.

Projekt B01: Bibliotek.dk – vis det lokale før det nationale

Det gøres muligt at se egne poster først i bibliotek.dk – valgt via Favoritbibliotek + ønske om at se eget biblioteks poster først ("superfavorit"). Efter posterne fra eget bibliotek vises link til "vis resultater fra resten af bibliotek.dk".

Tema B02: Samspil med tjenester udenfor bibliotekerne

Der vil blive taget initiativ til nye samarbejdsprojekter, når de er økonomisk relevant mulighed herfor.

Projekt B02: Bibliotek.dk-services på borger.dk

Det vurderes om brugen af borger.dk giver basis for udvikling af flere services til bibliotek.dk.

Tema B03: Bestil – set med bibliotekernes øjne

Der kan fx være tale om automatisering af flere typer bestillinger - artikler, flerbindsværker, flere materialetyper - og andre typer samspil mellem bibliotek.dk og de lokale systemer.

Projekt B03 Lånerstatus, betal gebyrer m.m. via bibliotek.dk
Evt. opfølgingsprojekter i forhold til nye dele af protokollen.

Projekt B03: Advarsel ved "dobbelbestillinger". Notat. .
Projektet går ud på at tjekke – når en bruger bestiller en titel i bibliotek.dk på et bestemt bibliotek - om brugeren allerede har bestilt materialet på dette bibliotek.

Projekt B03: "Outsource BOB"
Projektet skal gøre det muligt for et bibliotek at tillade at et andet bibliotek får adgang til bibliotekets bestillinger i BOB-basen – med henblik på at gøre det muligt at et bibliotek kan 'outsource' behandlingen af bibliotek.dk- og DanBib-bestillinger.

Tema B04: Andre platforme – herunder mobile teknologier

Med udgangspunkt i de funktioner, som stilles til rådighed via bibliotek.dk ønskes gennemført en indledende analyse af mulige web-services til anvendelse i forskellige platforme, herunder i mobile tjenester, ipad mv. med henblik på mulige implementeringsprojekter.

Projekt B04: Mobil platform. Flere funktioner
I 2010 er lavet mulighed for at se lånerstatus, forny og annuller, stregkodesøgning på bøger, og en søg og reserver er på vej. Mange andre funktioner vil være relevante afhængig af hvor meget platformen bruges. Fx sortering af søgeresultat, vis udlånsstatus, huskeliste, share o.l.

Indsatsområde C: Brugerundersøgelser

Der foretages løbende brugertests og brugerundersøgelser i forbindelse med konkrete projekter.

Tema C01: Årlig generel brugerundersøgelse

Det skal sikres at der mindst årligt samles generelle brugerdata og ønsker til udvikling af bibliotek.dk som supplerer viden fra andre redskaber, tests eller undersøgelser

Projekt C01: Brugerundersøgelse efterår 2011.